

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Stiftelsen Lantbruksforskning

"Hur kan forskning och innovationer lyfta de gröna näringarna?" Svar på gruppuppgifter.

Fråga 1

Grupp A "Vilka möjligheter ser vi för en biobaserad samhällsekonomi?"

- Sverige är väl placerat för spetsforskning, teknikutveckling och värdeskapande innovationer på vissa områden (växtförädling, drivmedel), ej volymproduktion av biomassa.
- Skogen och jordbruket som råvarutillgång är underskattad men behöver tydliggöras och konkretiseras för att få rätt spelregler på plats.
- Potential finns att förbättra både avelsarbete och växtförädling, lär av success stories: slaktkyckling, malkorn, mjölkkor...

Grupp B "Vilka möjligheter ser vi för en biobaserad samhällsekonomi?"

- Se animalierna i den biobaserade ekonomin
- Definiera den hållbara biobaserade ekonomin. Kvantifiera enkelt.
- Måste finnas lönsamhet i råvaruproduktionen och i varje led.
- Politiskt sätta priser under en period om marknaden inte är med.
- Tydligt formulera sin vilja, färdriktning. Hitta skrivare som kan skriva om det okända.
- Tidsperspektiv olika för den hållbara utvecklingen och för företagen.
- Konsumentattityder. När vill konsumenten efterfråga och betala för något annat? Hur påverka?
- Handels roll. Påverka för att sälja de produkter som driver det biobaserade samhället.

Grupp C "Vilka möjligheter ser vi för en biobaserad samhällsekonomi?"

- Sveriges förändrade attityd till hållbarhetsfrågor, vi svenskar är mera positiva nu och mera benägna att titta på hållbarhetsfrågor, detta är en viktig förutsättning: att folket som lever i en ekonomi är öppna för att ta till sig förändringar.
- Viktigt för forskningen att naturvetare samverkar med samhällsvetare och humanister så att vi bättre förstår hur konsumenterna tänker och hur vi kan påverka dem, när det gäller val av produkter och konsumtion.
- Även en väl avgränsad kundgrupp som gynnas gynnar både de som har detta som nisch bland mkt annat och som bulk. Ta 4-5 spår som gynnar de flesta lantbrukare, i botten på dessa kanske finns något gemensamt?
- Diskuterat angående kontakter mellan kund/näring och universite, har mkt att lära av Chalmers/KTH etc.

Grupp D "Hur kan skogs- och flygindustrin inspirera lantbruket?"

- Uthållighet och samarbete
- Nya perspektiv
- Kartläggning av forskning och forskningsresurser
- Omsätta det vi redan vet till praktisk kunskap

anlägga ett tvärvetenskapligt systemperspektiv

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Stiftelsen Lantbruksforskning

Grupp E "Hur kan skogs- och flygindustrin inspirera lantbruket?"

- Mål & Strategi tydlig, långsiktighet, samverka med större bredd.
- Agenda för NYA produkter ända till affär.
- Tänka utanför boxen – efter peak oil, peak fosfor....
- Tänka visionärt – nya bilder, ta tid för det. Både gård och industri.
- Processen; pendla grundforskning via tillämpat, innovation, åter grundforskning!
"Demonstratorer" tänkvärt!
- Lantbruket må återta affären att agera längre i förädlingskedjan. Mer pengar då åter till forskning.

Grupp F "Hur kan skogs- och flygindustrin inspirera lantbruket?"

- Beskriva vår samhällsnytta – hur mycket mat producerar vi, hur bra är den, hur många sysselsätter branschen
- Definiera våra mål
- Tänk utanför boxen, dvs. utanför vår egen sektor
- Nyttja demoanläggningar
- Arbeta och planera målrelaterat på kort och lång sikt
- Var rädd om tvärvetenskapliga forskningsmiljöer
- Beskriva hela kedjan i forskningsansökningar, från forskning till affärsutveckling

Grupp G "Nya former av samarbete - finansiärer/näring/forskning/innovatörer?"

- Spalta inte upp pengarna från början, skapa nya kluster
- Samarbeta gärna med skogen om möjligt
- Definiera tydliga projektmål för att öka intresset
- Stora bioraffinaderier för flera produkter
- Näring och bäring från jorden
- Green factory, Trollhättan, är bra exempel
- Bio-economy: summa av food, feed, fuel and fibre
- Innovation på regional nivå, t ex AgroVäst
- Medfinansiering skapar trovärdighet
- Tänk stort för att handla lokalt
- Offentlig upphandling kan bli förebild
- Utgå från kunden
- Tillämpad forskning måste leda till affär, t ex mer hos SLU
- Vilka områden är styrkor för Sverige och skapar efterfrågan
- Medel från stat och näring ställer olika krav
- Stärk referensgrupperna
- Synliggör företagens FoU och produktutveckling

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Stiftelsen Lantbruksforskning

Grupp H "Nya former av samarbete - finansiärer/näring/forskning/innovatörer?"

4 A

- Aktörer: De olika aktörerna måste inkluderas.
- Arenor: Demonstration, visa att det funkar. Platser där man kan samtala
- Användare: Involvera användare av resultat, konsumenter i samhället.
- Attityder: Nya attityder om systemet, produkterna, näringarna.

Grupp I "Nya former av samarbete - finansiärer/näring/forskning/innovatörer?"

- Kartlägga hur forskningsfinansieringen ser ut idag – motsvarande hur skogen gjort. Blir mer komplex karta utifrån olika produktionsgrenar. Bra för att visa både externt och internt hur mkt företagen finansierar.
- Se var i värdekedjan det finns pengar – hitta forskningsfinansiering där. Kanske i handeln t.ex.?
- Skapa allianser och kluster utifrån olika utmaningar – kraftsamla utifrån det. T.ex. Inom mjölk och kött. Trädgårdsnäringen har börjat. När vi kraftsamlat kan vi gemensamt gå till offentliga aktörer.
- Skog och jordbruk skulle kunna jobba gemensamt om energiprodukter och gemensamt konkurrera mot fossil energi.
- Sätta upp tydligt gemensamt mål – miljöpolitiska mål finns, men vi behöver både produktivetsmål, effektivitetsmål. Vad vill vi på 5-10år?
- Skogen och flyget visar att satsningarna ska vara kopplade till en affär. Behöver blanda in affärsutvecklarna i forskningsgrupperna.

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Stiftelsen Lantbruksforskning

Fråga 2: "Vilka är de 5 viktigaste utmaningarna inom FoU för att kunna öka värdet inom lantbruket?"

Grupp A

- Knyta ihop värdekedjor och skapa kluster inom FoU, rådgivning, jordbruket, industri och "marknad" (jfr. DK,FI) – kräver arenor och katalysator (LRF?)
- Tex SLF skapar "institutsfunktion" och genomför strategier från dagens övning, saknas styrning och ansvar i beställarrollen
- Förstärka akademien och den behovsorienterade forskningen som leds ut och snabbt kan omsättas av företagen
- Skapa gemensamma hållbara målbilder och strategi för de gröna näringarna, utveckla LRF's energi- och livsmedelsstrategier
- Utnyttja internationella nischmarknader där betalningsförmågan och efterfrågan finns istället för konkurrens mot billig import. Utnyttja svensk know-how för exportmöjligheter.
- Ökad kunskap hos konsument och det offentliga för att göra dem till bättre beställare och pådrivare av utveckling samt påverka attityd för förändring – ev nya affärsmodeller
- Skapa förutsättningar och attityder för att övervintra lantbruket, den långsiktiga lönsamheten finns!
- Bygga strategiska allianser mellan FoU, industri och universitet för att säkerställa framtida tillväxt och lönsamhet

Grupp B [gruppens tolkning: Det vill säga nå en marknad och vara en affär.]

- ❖ Att skriva berättelsen om lantbruket i det biobaserade samhället.
 - Se eller känna igen nya lösningar som passar de gröna näringarna. Tex algodlingar i växthus.
 - Åstadkomma attitydförändringar för att nå målet
 - Vara trovärdig på kort och lång sikt, globalt och lokalt. Tex biodrivmedel och mat
- ❖ Svensk växtförädling behöver lyftas
- ❖ Kunskapsfrågan:
 - Kunskapsöverföringen till bönderna behöver skärpas.
 - Kunskapsnivån hos producenterna. Antalet rådgivare kritiskt låg.
 - Efterfrågestyrd tillämpbar forskning. Utgå även från problem, utmaningar identifierade i företagen.
 - Mäta hur mycket av forskningen som kommer till en ekonomisk nytta i företagen. Nyckeltal för användarnytta.
- ❖ Hur upprätthålla ett vitalt nätverk bland företagarna när det blir glesare mellan bönder? Finns en kritisk massa för detta.
- ❖ Hur få fram riskvilligt kapital för lantbruket i ett biobaserat samhälle. (ITC tar alla pengar).
 - Den svenska marknaden är för liten för att finansiera utvecklingen av nya produkter.

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Stiftelsen Lantbruksforskning

Grupp C

- Behöver kartlägga behovet/lägga kartan för att på ett korrekt sätt kunna identifiera de fem viktigaste utmaningarna Att integrera forskningen och demonstrationen på ett mera självklart sätt – och på detta sätt nå ända ut till näringen/produkten/affären. Att ena hela kedjan också inom forskningen (grundforskning, tillämpad forskning, demonstration osv) vilket idag är ett hinder då olika finansiärer har begränsningar/avgränsningar.
- Påverka för att omfördela resurserna till forskning, givet att forskningen gjort sin läxa först, ritat kartan och gjort vad man kunnat med de medel som finns till förfogande i nuläget. Många olika finansiärer finns med små totala budgetar vilket idag ger små möjligheter till tvärvetenskapliga projekt.
- Att tillsammans skapa gemensamma mål och visioner som man enats om mellan forskning och näring. Envishet/kontinuitet är också en utmaning i detta. Att inte tänka "det var bättre förr", nya förutsättningar gäller för både näring och universitet – nyttja de möjligheterna
- Kommunikation åt båda håll, både till lantbruket efter demonstrationerna – produkten måste bli en affär, och att få de gröna näringarnas forskare att förstå att det finns affärer i resultaten.
- Att lära hur de gröna näringarnas innovationssystem egentligen ser ut.
- Vinspåret – bygga kvalitet

Grupp D

- Efterfrågestyrd forskning med villkorad praktisk tillämpning
- Nya samarbeten ("kompisar") med SLF som medfinansiär
- Höja statusen på näringen och dess utbildningar
- Förbättra kommunikationen
- Nya marknader med ökat förädlingsvärde (KSLA arena, SLF sammanhållande kraften)

Grupp E

- Skapa effektivitet genom bl a samverkan med olika, öka produktiviteten!
- Att klara finansieringen – innovativa lösningar behövs!
- Få fram kapital för innovation från industrin till långsiktiga tillämpade forskningsprojekt.
- Skapa bra samarbetsformer mellan forskning och industri. Snabbhet!
- Dra nytta av resurser (Fol) inom EU och även nationellt.
- Nyttja snabbt via innovation där bonden är med!

Grupp F

- Klimat, miljö, markanvändning, ekosystemtjänster, landskap
- Djurs och människors hälsa
- Utbildning, kompetens, utveckling, demonstration
- Konkurrenskraft, attraktionskraft
- Mångfunktionella, resurssnåla, kretsloppsbaseade livsmedelssystem

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Stiftelsen Lantbruksforskning

Grupp G

- Samla ett gytter av aktörer till "en röst" för att minska fragmenteringen
- Skaffa en funktion för koppling forskning – avnämare -uppdragsgivare
- Hur kombinera olika finansieringsformer EU, nationellt och regionalt
- Större antal kommersialiserade innovationer
- Ökad attraktionskraft för forskare, entreprenörer m fl i kedjan

Grupp H

Bli effektivare i det vi gör i dag.

- Öka verkningsgraden, få ut befintlig kunskap.
- Involvera kunder/användare i FoU.
- Knyta ihop lantbruk och livsmedel. Har man samma vision? Ingen är här från livsmedelsbranschen.
- Bättre långsiktighet, vad ska forskningen leda till på olika lång sikt? Det behövs bättre samordning och helhetssyn.
- Premiering av forskare som sprider forskningsresultat. Både meritering och medelsfördelning.

Öka insatser inom nya områden.

Grupp I

- Ökat produktivitetfokus, öka marknadsandelarna för svensk produktion, nya marknader
- Närmare koppling mellan företag och forskning – företag I styrgruppen, forskningskommunikation som strategisk fråga
- Jobba fram en gemensam självbild – vem är vi, vad gör vi, vad har vi för betydelse för landet
- Det behövs gemensamma och långsiktiga mål och program – komma bort från att vara projektrallare, och fragmentiseringen. Strategimatrix för primärproduktion och förädlingsledet som går ihop.
- Identifiera vad vi behöver I form av experter och skrivare och skaffa den kompetensen
- Företagande och affären – låta beteendevetare studera vad de 25% mest framgångsrika företagen gör. Utveckla ledarskap och företagsmodeller.